

Бала5ан ыйын 1 күнэ- Билии күнэ

/Оонньуу ненүе Беседа/

(Улахан экранна Билии күнэ хартыына кестен турар)

(О5олор киирэн ололорлор)

Сыала, соруга:

- Оонньуу кеметунэн о5олорго Билии кунун билийиннэри.

- Уерэххэ интэриэһи тарды.

Иитээччи: Утүе кунунэн, о5олор. Бугун биьиэххэ олохпутугар саамай суолталаах кун. То5о буолуой? Ким этиэй? (О5олор эппиэттэрэ).
Маладьыастар. Бугун о5олор Бала5ан ыйын 1 күнэ- Аан дойдуга Бастакы чүораан күнэ. Бу куну бэс ыйын 15 кунугэр 1984с. СССР Урдуку советын президиумун укаабынан Бала5ан ыйын 1 кунун Аан дойду норуотун быраабынныга- Билии күнэ буоларыгар уураах тааарбыттар.

Бала5ан ыйын 1 күнэ оскуола5а сана киирэр о5олорго, уерэнээччилэргэ, студеннарга, учууталларга уерэх дьыла са5аламмытын бэлиэтиир быраабыннык буолар. Биьиги эбээлэрбит, эьээлэрбит, ийэлэрбит, а5аларбыт бары оскуола боруогун атыллаабыт дьон буолаллар. Кинилэр сатаан суоттуур, аа5ар дьон буолан үлэлээн- хамнаан, хамнас аахсан. Кинилэр сиэттэрэ, о5олоро бачча кырасыабай танааы таннан, минньигэстик ааан ололорбут. Онон о5олор, хас биирдиибит уерэхтээх дьон буоларга дьулуьуохтаахпыт.

Билигин биьиги олус интэриэһинэй оонньууну оонньуохпут. Оонньуубут аата «Аптаах меееччук» диэн ааттаах. Бу аптаах меееччук иьигэр кыра сээкэйдэр бааллар ону эьиги илиигитин меееччук иьигэр уган биир сээкэи илиигитинэн тутан, харахытынан кербекке тугу тутан тураргытын таайыахтааххыт. **(О5олор биир биир тахсан оонньуулар, меееччук иьигэр оскуола5а септеех сээкэйдэр ручка, харандаас, ластик, точилка, кинигэ итп бааллар).**

Иитэччи: Дьэ эрэ о5олор аптаах меееччукпут иьигэр туох сээкэйдэр бааллар эбитий? **(О5олор эппиэттэрэ).** Туох дии саныгытый о5олор бу сээкэйдэри

барытын биьиги ханна туттарбыт буолуой? **(о5олор эппиэттиилэр).**

Маладьыастар о5олор. Эьиги билэр эбиккит.

Ол курдук бугун Билии күнэ. Бүгүн оскуола боруогун атыллаан 1кы кылааска уерэнэ киирбит о5олорго олус долгутуулаах, күүтүүлээх уонна умнуллубат күн – эьиги детсады бүтэрдэххитинэ эмиэ оскуола5а баран үөрэнээччи буола5ыт. Билигин эьиги детсадка сылдьа5ыт ол кэмнэ иккис дьиэ5ит детсад буолар дии? **(О5олор эппиэттэрэ).** Онтон детсады бүтэрэн оскуола5а бардаххытына - эьиги иккис дьиэ5ит оскуола буолар. Эьиги билигин детсад иитиллээччилэрэ буола5ыт, оскуола5а бардаххытына үөрэнээччилэр диэн буолар эбиккит. Ол аата Билии күнэ диэн эьиги детсады бүтэрэн оскуола5а 1кы кылааска киирэн үөрэнээччи аатын сүгэр күннүтүн билии күнэ диэн ааттыыллар.

Бу манна оскуола5а киирбит о5олор бастакы учууталларын кытта билсильэллэр. Учуутал диэн иитээччи курдук эмиэ арааьынай элбэххэ суруйарга, суоттуурга, аа5арга уерэтэр кьиьи буолар. Детсадка иитээччи диэн буолар онтон оскуола5а ким диэн буолар эбитий? **(Учуутал).** Ол курдук биьийэхэ бу олорор хоспут туох диэн ааттанарый? **(группа)** оскуола5а кылаас диэн ааттанар. Манна үөрэнэр остуолларбыт оскуола5а парта, манна дьарыктанабыт ди биьиги, онтон оскуола5а уруок диэн буолаллар. Детсадка оонньуур эбит буоллахпытына оскуола5а үөрэнэ барабыт. Билигин эьиги билиигитин тургутан керуехпут. Мин оскуола5а сыьыаннаах ыйытыылары биэртэлиэм, эьиги бол5омтолоохтук истэн баран сөптөөх хоруйу биэриэхтээххит **/Экранна хоруй эппиэттэрэ о5олор эппиэттээтэхтэрин аайы тахса турар/.**

Иитээччи: Ким билэрий, оскуола5а туохха үөрэтэллэрий? /о5олор эппиэттэрэ/

- Саамай сөпкө эттигит. Оскуола5а аа5арга, суруйарга,суоттуурга, уруһуйдуурга, до5ордоһорго, бэйэ бэйэ5итигэр эйэлээхтик сыьыаннаһарга уонна онтон да атын үгүс үчүгэйгэ уонна туһалаахха үөрэтэллэр.

Иитээччи: Оттон оскуола5а үөрэнэр хосторо туох диэн ааттанар эбитий? **/Кылаас/**

Иитээччи: Детсадка дьарык, оскуола5а туох диэн ааттанарый? /уруок/

Иитээччи: Маладьыастар, биьиги эмиэ улаатан эдьийдэр, убаайдар курдук сотору оскуола5а барыахпыт дии. Онно бэлэмнээх, үөрэхтэригэр кыьаллар о5олор буола улааттыннар диэммин ыйытыыларга сөптөөх хоруйдаргыт иьин

маннык алфавиты группабытыгар бэлэхтиибин. **/Алфавит биэрэбин/**. Манан биьиги кыракый билии кунун кытта билсиьиибит тумуктэнэр, бары уерэхтээх дьон буола улаатын.